

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiteľovi **Ing. Š. M.**, zomrelom X., naposledy bývajúcim v Š.Š., **o prejednanie dedičstva**, vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 10 D 272/2010, o prikázanie veci inému súdu, na návrh JUDr. M. Š., bývajúcej v B., takto

r o z h o d o l :

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 10 D 272/2010 niektorému Okresnému súdu Bratislava **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Levice, na ktorom je vedené dedičské konanie po poručiteľovi Ing. Š. M., predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh JUDr. M. Š. (dcéry poručiteľa) podľa § 12 ods. 2 O.s.p. z dôvodu vhodnosti. JUDr. M. Š. vhodnosť navrhovaného opatrenia považovala za danú z hľadiska hospodárnosti konania, predovšetkým z dôvodov, že má trvalý pobyt v B. a maloletú dcéru, o ktorú sa osobne trvale stará a ktorá má vážne zdravotné problémy a nie je vhodné, aby veľa a často cestovala na dlhšiu vzdialenosť. Poukázala tiež na tú skutočnosť, že v minulosti aj doteraz prebieha na Okresnom súde Levice množstvo súdnych sporov medzi poručiteľom a jej matkou, ako aj medzi poručiteľom a jej osobou, o ktorých rozhodovali sudcovia na Okresnom súde Levice a je dôvodné sa domnievať, že v okrese Levice hrozí nebezpečenstvo vylúčenia viacerých sudcov a preto je vhodné prikázať vec inému súdu toho istého stupňa a následne poveriť úkonmi v konaní o dedičstve notára v inom okrese.

Dedička E. M. (pozostalá manželka poručiteľa) vo svojom vyjadrení s návrhom na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti niektorému Okresnému súdu Bratislava, nesúhlasila. Poukázala na to, že celý majetok (hnuteľný i nehnuteľný) po poručiťovi sa nachádza v meste Š. (v časti mesta zvanéj P.). Pracuje ako učiteľka na Základnej škole v Š.Š., pričom má problém s uvoľňovaním sa zo zamestnania, ako aj s cestovaním, jej zdravotný stav nie je najlepší a preto vylučuje, že by sa mohla zúčastňovať riadnym spôsobom na pojednávaní v Bratislave.

Podľa § 12 ods. 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) možno vec prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Levice) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (niektorému Okresnému súdu Bratislava). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov účastníkov na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania. Pri delegácii z dôvodu vhodnosti treba vždy vziať na zreteľ aj predmet konania a to, či sa miestna príslušnosť súdu v danom konaní neriadi ustanoveniami O.s.p. o výlučnej miestnej príslušnosti; zákonodarca totiž úpravou výlučnej miestnej príslušnosti vyjadril zámer, aby sa konanie o určitých veciach neuskutočňovalo na súde, ktorého miestna príslušnosť by bola daná všeobecnými kritériami (§ 84 a nasl. O.s.p.) alebo by vyplývala z možnosti účastníka zvoliť si spomedzi dvoch miestne príslušných

súdov (§ 87 O.s.p.), ale aby vec prejednal a rozhodol práve ten súd, ktorého príslušnosť zákon stanovil odlišne podľa osobitných kritérií, ktorým z hľadiska miestnej príslušnosti priznal prioritu.

Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ predovšetkým to, že v danom prípade ide o konanie o dedičstve. Miestna príslušnosť v tejto veci sa riadi ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o výlučnej miestnej príslušnosti, konkrétne § 88 ods. 1 písm. l/ O.s.p., podľa ktorého namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého mal poručiteľ naposledy bydlisko, ak ide o konanie o dedičstve. Ide teda o zákonom vyjadrenú zásadu, aby vec prejednal a rozhodol posledný všeobecný súd poručiteľa. Preto dôvodom na výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade so zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednávania veci iným než príslušným súdom.

JUDr. M. Š. odôvodňuje vhodnosť ňou navrhovanej delegácie veci hospodárnosťou konania s poukazom najmä na jej bydlisko mimo obvod pôsobnosti príslušného súdu, vážne zdravotné problémy jej maloletého dieťaťa, o ktoré sa osobne trvale stará, ako aj množstvo súdnych sporov vedených na Okresnom súde Levice medzi poručiteľom a jej matkou, ako aj medzi poručiteľom a jej osobou. Uvedené dôvody však nie sú relevantnými kritériami pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti. Samotná okolnosť, že účastník konania má bydlisko mimo obvod pôsobnosti príslušného súdu, nie je natolko výnimočná, aby v nej bolo možné bez ďalšieho vidieť dôvod na prikázanie veci inému súdu. V prípade zdravotných problémov maloletého dieťaťa, možno tento problém riešiť výsluchom účastníka konania (dediča) na dožiadanom súde. Pri rozhodovaní o delegácii z dôvodu vhodnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky zbral do úvahy aj stanovisko ďalšej dedičky, ktorá s prikázaním veci inému súdu nesúhlasila. Prihliadol pritom aj na skutočnosť, že všetok majetok po poručiteľovi sa nachádza v obvode príslušného súdu (v Š., časť P.).

Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 12 ods. 2 O.s.p.; návrhu preto nevyhovel.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. júla 2011

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová